

**INFORMACE O VYDANÝCH PRÁVNÍCH
PŘEDPISECH, ČLÁNCÍCH A PUBLIKACÍCH**

SBÍRKA ZÁKONŮ 2009

Částka 78 – čís. 258

Vyhláška o vyhlášení Národní přírodní rezervace Broumovské stěny a stanovení jejich bližších ochranných podmínek. Národní přírodní rezervace se rozkládá v katastrálních územích Božanov, Křinice, a Martínkovice, její ochranné pásmo v katastrálních územích Hlavňov a Suchý důl v Královéhradeckém kraji. Orientační grafické znázornění území národní přírodní památky a jejího ochranného pásma je uvedeno v příloze č. 3 k této vyhlášce. Účinnost od 1. 10. 2009.

Částka 78 – čís. 259

Vyhláška o vyhlášení Národní přírodní rezervace Velký a Malý Bezděz a stanovení jejich bližších ochranných podmínek. Národní přírodní rezervace a její ochranné pásmo se rozkládá v katastrálním území Bezděz v Libereckém kraji. Orientační grafické znázornění území národní přírodní památky a jejího ochranného pásma je uvedeno v příloze č. 3 k této vyhlášce. Účinnost od 1. 10. 2009.

Částka 78 – čís. 260

Vyhláška o vyhlášení Národní přírodní památky Polické stěny a stanovení jejich bližších ochranných podmínek. Národní přírodní památka se rozkládá v katastrálních územích Bělý, Hlavňov a Slavný, její ochranné pásmo v katastrálních územích Hlavňov a Suchý důl v Královéhradeckém kraji. Orientační grafické znázornění území národní přírodní podmínky a jejího ochranného pásma je uvedeno v příloze č. 3 k této vyhlášce. Účinnost od 1. 10. 2009.

Částka 78 – čís. 261

Vyhláška o vyhlášení Národní přírodní památky Javorový vrch a stanovení jejich bližších ochranných podmínek. Národní přírodní památka se rozkládá v katastrálním území Malá Morávka (Moravskoslezský kraj). Orientační grafické znázornění národní přírodní památky je uvedeno v příloze č. 2 k této vyhlášce. Účinnost od 1. 10. 2009.

Částka 78 – čís. 262

Vyhláška, kterou se mění vyhláška Ministerstva životního prostředí České republiky č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. Účinnost od 1. 10. 2009.

Částka 79 – čís. 264

Nařízení vlády o bezpečnostních požadavcích na tunely pozemních komunikací delší než 500 m. Nařízení upravuje mj. obsahové náležitosti bezpečnostní dokumentace pro tunel ve fázi projektování, příkládané k žádosti o vydání územního rozhodnutí a stavebního povolení pro stavbu takovýchto tunelů. Účinnost od 1. 9. 2009.

Částka 81 – čís. 268

Vyhláška o technických požadavcích na stavby. Vyhláškou se zrušují vyhláška č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu, včetně jejích novel – vyhlášky č. 491/2006 Sb. a vyhlášky č. 502/2006 Sb., a vyhláška č. 191/2002 Sb., o technických požadavcích na stavby pro zemědělství. Účinnost od 26. 8. 2009.

Pozn.: Ve vyhlášce je použit systém normových hodnot. Seznam českých technických norem obsahujících normové hodnoty použité v jednotlivých ustanoveních vyhlášky (uspořádáno podle paragrafů), jako pracovní pomůcka, lze nalézt na webových stránkách Ministerstva pro místní rozvoj (www.mmr.cz) → Územní plánování a stavební řád → Stanoviska a metodiky).

Částka 81 – čís. 269

Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území. Účinnost od 26. 8. 2009.

Částka 81 – čís. 270

Sdělení Ministerstva pro místní rozvoj ze dne 14. srpna 2009 o schválení Politiky územního rozvoje České republiky 2008.

Částka 87 – čís. 280

Zákon, daňový řád. Zrušuje se jím mj. zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků. Účinnost od 1. 1. 2011.

Částka 87 – čís. 281

Zákon, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím daňového řádu. Zákon mění téměř dvě stě zákonů, mj. i zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), v němž se zrušuje odstavec 3 v § 183, včetně poznámky pod čarou č. 56. Účinnost od 1. 1. 2011.

Částka 89 – čís. 285

Zákon, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o platebním styku. Zákonem se mění mj. zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů. Účinnost od 1. 11. 2009 (s odchylkou).

Částka 90 – čís. 286

Zákon, kterým mění zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 119/2001 Sb., kterým se stanoví pravidla pro případy souběžně probíhajících výkonů rozhodnutí, zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců a státních zástupců, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů. Účinnost od 1. 11. 2009.

Částka 90 – čís. 296

Zákon o sčítání lidu, domů a bytů v roce 2001. Účinnost od 19. 9. 2009.

Částka 91 – čís. 301

Zákon, kterým se mění zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 216/2002 Sb., o ochraně státních hranic České republiky a o změně některých zákonů (zákon o ochraně státních hranic), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání v oblasti cestovního ruchu a o změně zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Kromě jiného se jím doplňují definice základních pojmů, uvedené v § 2 zákona o civilním letectví (letiště, letištní pozemek), a povinnosti, respektive kompetence, k vydání opatření obecné povahy ke zřízení ochranného hlukového pásma při překročení hygienických limitů hluku z provozu na mezinárodních letištích a vojenských letištích v zákoně o ochraně veřejného zdraví. Novela zákona o některých podmínkách podnikání v oblasti cestovního ruchu obsahuje mj. definici pojmu lyžařský areál včetně odkazu na příslušnou technickou normu. Účinnost od 1. 1. 2010 (s odchylkou).

Částka 93 – čís. 309

Úplné znění zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, jak vyplývá z pozdějších změn.

Částka 94 – čís. 310

Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 299/2001 Sb., o použití prostředků Státního fondu rozvoje bydlení ke krytí části úroků z úvěrů poskytnutých bankami právnickým a fyzickým osobám na opravy a modernizace domů, ve znění pozdějších předpisů. Účinnost od 7. 9. 2009.

Částka 95 – čís. 314

Úplné znění zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), jak vyplývá z pozdějších změn.

Částka 97 – čís. 317

Úplné znění zákon č. 85/1996 Sb., o advokacii, jak vyplývá z pozdějších změn.

Částka 100 – čís. 322

Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 396/2001 Sb., o použití prostředků Státního fondu rozvoje bydlení na opravy a modernizace bytů, ve znění pozdějších předpisů, a nařízení vlády č. 59/2004 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 396/2001 Sb., o použití prostředků Státního fondu rozvoje bydlení na opravy a modernizace bytů, ve znění nařízení vlády č. 397/2002 Sb. Účinnost od 21. 9. 2009.

Částka 100 – čís. 323

Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 28/2006 Sb., o podmínkách použití finančních prostředků Státního fondu rozvoje bydlení formou úvěru ke krytí části nákladů spojených s modernizací bytu některými osobami mladšími 36 let, ve znění pozdějších předpisů. Účinnost od 21. 9. 2009.

Částka 100 – čís. 324

Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 396/2002 Sb., o použití prostředků Státního fondu rozvoje bydlení formou úvěru na úhradu části nákladů spojených s výstavbou bytu fyzickými osobami postiženými povodněmi v roce 2002, ve znění nařízení vlády č. 446/2002 Sb. Účinnost od 21. 9. 2009.

Částka 104 – čís. 333

Nařízení vlády o podmínkách použití finančních prostředků Státního fondu rozvoje bydlení ke krytí části nákladů spojených s výstavbou sociálních bytů formou dotace právnickým a fyzickým osobám. Účinnost od 1. 11. 2009 (s odchylkou).

Částka 107 – čís. 343

Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých. Účinnost od 23. 10. 2009.

Částka 109 – čís. 345

Zákon, kterým se mění zákon č. 72/1994 Sb., kterým se upravují některé spoluvlastnické vztahy k budovám a některé vlastnické vztahy k bytům a nebytovým prostorům a doplňují některé zákony (zákon o vlastnictví bytů), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů. Novelou stavebního zákona se v § 110 doplňuje text v odstavci 2 na konci písmene a) a nový odstavec 6. Účinnost od 1. 1. 2010.

Částka 109 – čís. 349

Zákon, kterým se mění zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 161/1999 Sb., kterým se vyhláší Národní park České Švýcarsko, a mění se zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů. Účinnost od 1. 12. 2009.

Částka 116 – čís. 364

Vyhláška o seznamu obecních úřadů a zastupitelských úřadů, které jsou kontaktními místy veřejné správy (vyhláška o kontaktních místech veřejné správy) – tzv. Czech POINT. Současně se zrušuje dosavadní vyhláška č. 324/2008 Sb., o seznamu obecních úřadů a zastupitelských úřadů, které jsou kontaktními místy veřejné správy (vyhláška o kontaktních místech veřejné správy). Účinnost od 20. 10. 2009.

Částka 120 – čís. 371

Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 132/2005 Sb., kterým se stanoví národní seznam evropsky významných lokalit, ve znění nařízení vlády č. 301/2007 Sb. Účinnost od 3. 11. 2009.

Částka 121

Sdělení Ministerstva vnitra o opravě tiskové chyby ve vyhlášce č. 364/2009 Sb., o seznamu obecních úřadů a zastupitelských úřadů, které jsou kontaktními místy veřejné správy (vyhláška o kontaktních místech veřejné správy).

Částka 123 – čís. 379

Zákon, kterým se mění zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavební řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů. Novela přináší nové znění odstavce 6, doplněného v § 110 stavebního zákona s účinností od 1. 1. 2010 zákonem č. 345/2009 Sb. (uvedeným výše). Účinnost zákona č. 379/2009 Sb. od 2. 1. 2010.

Částka 123 – čís. 380

Zákon, kterým se mění zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 200/1994 Sb., o zeměměřičství a o změně a doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění pozdějších předpisů. Účinnost od 14. 11. 2009.

Částka 123 – čís. 381

Zákon, kterým se mění zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. Změna se týká zejména kompetencí správ národních parků a správ chráněných krajinných oblastí. Tyto správy, jejich sídla a jejich správní obvody tvořené národními parky, chráněnými krajinnými oblastmi a jejich ochrannými pásmy uvádí (včetně zřizovacích právních předpisů národního parku a chráněné krajinné oblasti) příloha k zákonu. Účinnost od 2. 1. 2010.

Částka 125 – čís. 386

Vyhláška o Programu statistických zjišťování na rok 2010. Účinnost od 1. 1. 2010.

Částka 129 – čís. 398

Vyhláška o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb. Vyhláška nahradila vyhlášku č. 369/2001 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících užívání staveb osobami s omezenou schopností pohybu a orientace. Účinnost od 18. 11. 2009.

Pozn.: U staveb, pro které byla zpracována projektová dokumentace před účinností této vyhlášky, se postupuje podle dosavadní právní úpravy (vyhlášky č. 369/2001 Sb., ve znění vyhlášky č. 492/2006 Sb.). Obdobně jako je tomu u nové vyhlášky o technických požadavcích na stavby (č. 268/2009 Sb., účinné od 26. 8. 2009), bude jako pracovní pomůcka zveřejněn na webových stránkách Ministerstva pro místní rozvoj seznam českých technických norem obsahujících normové hodnoty, na které nová „bezbariérová“ vyhláška odkazuje.

SBÍRKA PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY

Částka 7 – čís. 10

Nařízení o vyhlášení přírodní památky Prameniště Blatovského potoka a stanovení jejich bližších ochranných podmínek. Přírodní památka se rozkládá v katastrálním území Klánovice, její orientační grafické znázornění je obsaženo v příloze č. 2 k tomuto nařízení, orientační mapa umístění přírodní památky v příloze č. 3 k tomuto nařízení. Účinnost od 1. 10. 2009.

Částka 7 – čís. 11

Nařízení, kterým se mění vyhláška č. 3/1991 Sb. hl. m. Prahy, o zřízení oblastí klidu v hlavním městě Praze a vyhlášení stavební uzávěry pro tyto oblasti. Jde o oblasti klidu „Modřanská rokle – Cholupice“, „Košíře – Motol“ a „Klánovice – Čihadla“. Orientační mapy jednotlivých oblastí klidu obsahuje novelizovaná příloha č. 2 k této vyhlášce. Účinnost od 1. 10. 2009.

Částka 8 – čís. 12

Obecně závazná vyhláška, kterou se mění obecně závazná vyhláška č. 55/2000 Sb. hl. m. Prahy, kterou se vydává Statut hlavního města Prahy, ve znění pozdějších předpisů. Změna se týká zejména způsobu projednání územně analytických podkladů hlavního města Prahy, územně plánovací dokumentace hlavního města Prahy a programu rozvoje hlavního města Prahy s městskými částmi, projednání programů rozvoje městských částí a svěřeni kompetencí úřadu územního plánování podle § 6 odst. 1 písm. f) a § 21 odst. 1 písm. a) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), do přenesené působnosti městských částí Praha 1–22. Účinnost od 1. 11. 2009.

VĚSTNÍK VLÁDY

pro orgány krajů a orgány obcí

Částka 4

Usnesení vlády č. 929 ze dne 20. 7. 2009 o Politice územního rozvoje České republiky 2008.

VĚSTNÍK MŽP 2009

Částka 8 – čís. 9

Dodatek č. 1 ke směrnici MŽP č. 5/2009 o poskytování finančních prostředků ze Státního fondu životního prostředí ČR v rámci programu Zelená úsporám.

Částka 8 – čís. 14

Sdělení odboru péče o krajinu MŽP k udělování autorizací podle § 45i odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, pro účely provádění biologického hodnocení ve smyslu § 67 cit. zákona a zveřejnění seznamu autorizovaných osob.

Částka 9 – čís. 10

Směrnice č. 9/2009 o poskytování finančních prostředků ze Státního fondu životního prostředí ČR v rámci Programu Zelená úsporám, včetně příloh I na opatření vedoucí k úsporám energie a využití obnovitelných zdrojů energie v obytných budovách a II na realizaci opatření z Technické asistence.

Částka 10 – čís. 11

Dodatek č. 1 k Přílohám I Směrnice č. 9/2009 MŽP.

CENOVÝ VĚSTNÍK MF

Částka 10/2009 – čís. 2

Město Příbram, obecně závazná vyhláška města č. 1/2009 ze dne 14. září 2009, kterou se ruší obecně závazná vyhláška č. 2/2003 ze dne 7. 5. 2003, kterou se vydává cenová mapa stavebních pozemků č. 2. Účinnost od 30. 9. 2009.

Částka 11/2009 – čís. 2

Přehled cenových map stavebních pozemků obcí (CMSP) – stav k 30. 9. 2009.

SBÍRKA ROZHODNUTÍ

Nejvyššího správního soudu

Z obsahu čísla 10/2009

– č. 1919 (z rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové, pobočka v Pardubicích, ze dne 16. 6. 2009, čj. 52 Ca 15/2009-40). Stavební řízení: Ohlášení jednoduché stavby. Týká se § 21, § 104 odst. 1, § 105 odst. 4 a § 107 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebního řádu (stavební zákon) a § 3 vyhlášky č. 526/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení stavebního zákona ve věcech stavebního řádu. Z rozsudku vyplývá:

- I. **Jednoduché stavby uvedené v § 104 odst. 2 písm. a) až d) stavebního zákona z roku 2006, posuzuje stavební úřad z hlediska jejich souladu s územně plánovací dokumentací *ex officio*. Proto skutečnost, že stavebník před ohlášením jednoduché stavby (§ 104 odst. 1 citovaného zákona) nepožádal o poskytnutí územně plánovací informace (§ 21 citovaného zákona), není důvodem pro vydání rozhodnutí o zákazu provedení ohlášené stavby ve smyslu § 107 odst. 1 citovaného zákona.**

II. **Pokud podání obsahující ohlášení jednoduché stavby nemá náležitosti podle § 105 odst. 1 až 3 stavebního zákona z roku 2006 a § 3 vyhlášky č. 526/2006 Sb., není ohlášením podle tohoto zákona a stavební úřad jej usnesením bez dalšího odloží, přičemž spolu s usnesením o odložení věci je povinen zaslat stavebníkovi poučení o správném postupu při ohlašování staveb (§ 105 odst. 4 citovaného zákona). Stavební úřad není povinen před vydáním tohoto usnesení poučovat stavebníka o správném postupu při ohlašování staveb a vyzývat jej k odstranění vad podání.**

III. **Vadou podání obsahujícího ohlášení jednoduché stavby uvedené v § 104 odst. 2 písm. a) až d) stavebního zákona z roku 2006, pro kterou je stavební úřad usnesením vydaným podle § 105 odst. 4 citovaného zákona odloží, je i chybějící doklad o prokazatelném informování vlastníků sousedních pozemků a staveb na nich (§ 104 odst. 1 věta druhá citovaného zákona a § 3 vyhlášky č. 526/2006 Sb.). Informace o stavebním záměru (pokud nedošlo k osobnímu jednání) musí být zaslána těmto osobám „doporučeně na dodejku“, tedy nikoliv pouze „doporučeně“. V informaci o stavebním záměru je třeba stavební záměr popsat slovy a připojit k ní „klíčové výkresy“ (situace, půdorysy, řezy pohledy).**

BULLETIN STAVEBNÍ PRÁVO

Číslo 3/2009

JUDr. Václava Koukalová: Vztah stavebního zákona a energetického zákona.

Mgr. Libor Dvořák: Novela zákona o ochraně přírody a krajiny. Ing. Petr Serafin: Novela stavebního zákona v souvislosti s přijetím zákona o volném pohybu služeb.

JUDr. Josef Vedral: Přezkum opatření obecné povahy v přezkumném řízení podle správního řádu (1. část).

JUDr. a PhDr. Jiří Plos: Autorské právo a výkon profese.

JUDr. Ing. Josef Staša, CSc.: Jaká je a jaká má být právní povaha autorizovaného inspektora a jeho činnosti?

V rubrice Na pomoc právní praxi (mj.):

JUDr. Marek Hanák: Vybrané případy z činnosti ombudsmana na úseku stavebního řádu.

Výňatky ze Souhrnné zprávy o činnosti veřejného ochránce práv za rok 2008, týkající se nového režimu ohlašování staveb, doručování písemností ve stavebním řízení a exekuci rozhodnutí vydaných stavebním úřadem.

SPRÁVNÍ PRÁVO

Číslo 5/2009

Mgr. Tomáš Kocourek: Vyvlastnění a jeho vztah k ochraně životního prostředí.

Autor článku (asistent soudce Nejvyššího správního soudu) se ve svém výkladu zaměřuje především na hmotněprávní předpoklady vyvlastnění.

Číslo 6/2009

JUDr. Jakub Camrda, Ph.D.: Zákon o svobodném přístupu k informacím v judikatuře správních soudů.

Podle autora (soudce Nejvyššího správního soudu) je cílem tohoto příspěvku rekapitulovat a analyzovat tu dosavadní judikaturu, která je relevantní z hlediska současného znění zákona. Pomíjí již tedy zejména tu skupinu judikátů, které se věnovaly fikci rozhodnutí o odepření požadovaných informací či fikci rozhodnutí o zamítnutí odvolání.

JUDr. Jiří Kindl, M.Jur. Ph.D., Mgr. Jan Šturm, LL.M.: Vybrané problémy svobodného přístupu k informacím z pohledu advokáta.

Článek v rubrice Diskuse je věnován třem okruhům problémů, které se podle autorů jeví jako aktuální při poskytování právních služeb, a to ve vztahu k zásadě ochrany informací obsahujících právní poradenství, k ochraně obchodního tajemství a k připravované novele zákona o svobodném přístupu k informacím.

Legislativní příloha, rubrika Ze soudních rozhodnutí (Mgr. Alena Hálková):

- K vymezení povinnosti v právním předpisu odkazem na českou technickou normu – návrh na zrušení vyhlášky č. 23/2008 Sb., o technických podmínkách požární ochrany staveb (z nálezů Ústavního soudu ze dne 26. 5. 2009, sp. zn. Pl ÚS 40/08).
- K závaznosti poznámek pod čarou (z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 5. 2009, čj. 9 As 16/2009-99)

PRÁVNÍ ROZHLEDY

Číslo 20/2009

JUDr. Vítězslav Šemora: Podruhé k problematice opožděných, blanketních a doplňujících odvolání proti rozhodnutím vydaným ve správním řízení.

Článek v rubrice Diskuse. Autor nepovažuje za zcela správný názor vyjádřený v článku JUDr. Mgr. Luboše Semelky, publikovaném v Právních rozhledech č. 11/2009 (na který upozornila Stavebně správní praxe č. 4/2009). Předkládá vlastní úvahy spojené s tímto tématem a doplňuje je odkazy na rozhodovací praxi správních soudů.

PRÁVNÍ RÁDCE

Číslo 8/2009

Mgr. Hynek Pečinka: Průtahy v řízení zaviněné správním orgánem.

Autor (pracovník Magistrátu města Olomouce, odboru sociální pomoci) se v článku věnuje lhůtám pro rozhodnutí správního orgánu, zejména právně neurčitým pojmům „bezodkladně“ a „bez zbytečných průtahů“, a ochraně proti nečinnosti a fikci rozhodnutí.

Číslo 10/2009

Mgr. Tomáš Mañas: Reprodukovaná hudba jako veřejná hudební produkce?

Autor vychází z poznatků veřejného ochránce práv v rámci šetření podnětů občanů stěžujících si na hlasitou reprodu-

kovanou hudbu v restauracích, barech, hernách, hudebních klubech, hudebních kavárnách atp., v blízkosti obydlí. Mimo jiné je v článku obsažena polemika s názorem Ústavu územního rozvoje, týkající se tzv. jukeboxů.

MODERNÍ OBEC

Číslo 9/2009

Mgr. David Slováček: Opomenutý účastník.

Na úvod autor (zaměstnanec Kanceláře veřejného ochránce práv) zmiňuje, že dnešní správní řád (zákon č. 500/2004 Sb.) nadepsanou problematiku výslovně řeší v § 84. Článek je ale zaměřen na situaci, kdy byl opomenut účastník v řízení podle starého správního řádu, platného a účinného do 31. 12. 2005 (zákon č. 71/1967 Sb.), a kdy tedy výše uvedené ustanovení nelze použít. Autor konstatoval, že Nejvyšší správní soud v minulých letech přijal několik rozdílných právních výkladů, takže pro existující rozpor v judikatuře byla předložena věc rozšířenému senátu Nejvyššího správního soudu, a že jeho rozsudek ze dne 17. 2. 2009 (sp. zn. 2As 5/2007) zdá se být velmi složitý, obtížně srozumitelný. Článek proto přináší stručný přehled modelových situací a jejich řešení, s formulací obecných principů a na závěr s radou (respektive doporučeními) pro prvostupňový úřad.

Číslo 11/2009

Mgr. Pavla Samková: Vyvěšování na úřední desce.

Příspěvek v rubrice Právní poradna je věnován otázkám ohledně data vyvěšení písemnosti na fyzické a na elektronické úřední desce a jeho vyznačování.

VEŘEJNÁ SPRÁVA

Číslo 17/2009

JUDr. Miroslav Býma, Ph.D., JUDr. Petr Pospíšil, Mgr. Pavla Samková: Úvahy o ustanovení obce opatrovníkem ve správním řízení.

Východiskem článku věnujícího se některým souvisejícím praktickým otázkám jsou postřehy z praxe Krajského úřadu Moravskoslezského kraje.

Číslo 19/2009

Ing. Bohumil Kuba: Změny v katastru nemovitostí.

Článek obsahuje v úvodu kompletní přehled právních předpisů katastru nemovitostí (podle stavu k 1. 4. 2009) a dále upozorňuje na důležité změny, které přinesly s účinností od 1. 3. 2009 v pořadí ji devátá novela katastrálního zákona a s účinností od 1. 4. 2009 novela vyhlášky o poskytování údajů z katastru nemovitostí.

NOVÉ PUBLIKACE

Nakladatelství LINDE Praha vydalo 4. vydání publikace „Zákon o obcích (obecní zřízení). Komentář“, autoři Koudelka, Z., Ondruš, R., Průcha, P.

Recenzi, jejímž autorem je JUDr. Radovan Suchánek, Ph.D., lze nalézt v časopisu Správní právo č. 6/2009.

Nakladatelství C. H. Beck vydalo Právnický slovník, 3. podstatně rozšířené vydání, autoři Hendrych, D. a kolektiv.

INFORMACE A STANOVISKA

POŽADAVEK OPLOCENÍ STAVENIŠTĚ.

(z dopisu vrchní ředitelky sekce územního plánování a stavebního řádu MMR ze dne 26. 10. 2009, čj. 29393/09-82)

V souladu s ustanovením § 153 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, je nutno zajistit řádné uspořádání staveniště a provoz na něm a dodržení obecných požadavků na výstavbu podle ustanovení § 169 stavebního zákona, které jsou stanoveny jeho prováděcími právními předpisy, popřípadě dodržení jiných technických předpisů a technických norem.

Ustanovení § 24e vyhlášky č. 501/2006 Sb., ve znění vyhlášky č. 269/2009 Sb. (dále jen „vyhláška č. 501/2006 Sb.“), stanovuje kromě podmínek pro zařízení a uspořádání staveniště i vazbu na jeho bezprostřední okolí a s tím související nezbytnost jeho oplocení (§ 24e odst. 1 in fine). Cílem tohoto požadavku je ochrana staveniště před vstupem neoprávněných osob a nebo ve volné krajině zvířat, s cílem ochrany staveniště před jeho poškozením, a zároveň ochrana osob nebo zvířat před možností úrazu na staveništi. V zásadě se jedná o zvýšení bezpečnosti a ochrany zdraví na staveništi a to platí pro stavby všeho druhu a po celou dobu výstavby.

S oplocením staveniště počítá i vyhláška č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb, podle které jsou v příloze č. 1, části E „Zásady organizace výstavby“ v Technické zprávě požadovány údaje kromě jiného o rozsahu a stavu staveniště, jeho předpokládané úpravy, včetně jeho oplocení. Požadavek oplocení staveniště je i v souladu se zněním bodu 4.1. přílohy č. 8 vyhlášky Ministerstva dopravy č. 146/2008 Sb., o rozsahu a obsahu projektové dokumentace dopravních staveb, ve kterém je uvedeno mezi objekty přípravy staveniště dočasné oplocení, tj. po dobu provádění stavby. Předmětné ustanovení § 24e vyhlášky č. 501/2006 Sb. váže i na jiné právní předpisy, které tuto problematiku upravují, především pak na právní předpisy na úseku bezpečnosti a ochrany zdraví. Například v bodě I. odst. 3 přílohy č. 1 nařízení vlády České republiky č. 591/2006 Sb., o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích, je uveden požadavek, aby náhradní komunikace a oplocení,

popřípadě ohrazení staveniště na veřejných prostranstvích a veřejně přístupných komunikacích umožňovalo bezpečný pohyb fyzických osob s pohybovým postižením, jakož i se zrakovým postižením.

Pojem „oplocení“ není v předpisech stavebního práva definován a je nutno jej chápat v širším slova smyslu a mít na zřeteli zejména smysl a účel předmětného ustanovení vyhlášky. Návrh konkrétního řešení požadovaného oplocení je nutno vždy posoudit z hlediska funkce konkrétní stavby, jejího umístění v konkrétním území a rovněž z hlediska širších územních souvislostí a vazby na okolí. Oplocení nelze ztotožňovat s pojmem „plot“ podle stavebního zákona. V zásadě by se mělo jednat o vyznačení hranic plochy staveniště. Podle konkrétního případu pak musí být vždy zvolen optimální typ oplocení (zábrany), který může mít různou formu podle povahy konkrétní stavby a staveniště a který by měl v každém případě zajistit přiměřené a dostatečné upozornění pro osoby a zvířata pohybující se v okolí staveniště. Vzhledem k tomu, že je vždy rozhodující funkce oplocení, tzn. ochrany před vstupem na staveniště, je možné podle charakteru a místa staveniště zvolit např. i různé dřevěné zábrany, výstražné pásy apod., což může představovat určité jednoduché vyznačení prostoru staveniště. Prioritně však musí platit bezpečné vyznačení prostoru staveniště.

MOŽNOST VYUŽITÍ ÚZEMNÍHO SOUHLASU PŘI UMÍSTĚOVÁNÍ STAVEB A ZAŘÍZENÍ V CHRÁNĚNÉM LOŽISKOVÉM ÚZEMÍ, NESOUVISÍCÍCH S DOBÝVÁNÍM.

(stanovisko odboru stavebního řádu MMR ze dne 27. 10. 2009, čj. 28102/2009-82)

Pole ustanovení § 19 odst. 1 zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů, vydává stavební úřad pro umístění staveb a zařízení v chráněném ložiskovém území, které nesouvisí s dobýváním, územní rozhodnutí o jejich umístění, a to na základě závazného stanoviska orgánu kraje po projednání s obvodním báňským úřadem.

V ustanovení § 4 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, je vyjádřen jeden ze základních principů pro postupy stavebních úřadů, a to ten, že stavební úřady mají přednostně využívat při své činnosti zjednodušující postupy. Mezi tyto zjednodušující postupy patří např. vydání územního souhlasu, který dle ustanovení § 96 odst. 1 stavebního zákona může stavební úřad vydat místo územního rozhodnutí. Některé druhy územních rozhodnutí (rozhodnutí o umístění stavby, rozhodnutí o změně stavby a rozhodnutí o změně využití území) může ve smyslu ustanovení § 4 odst. 1 a § 78 odst. 3 stavebního zákona nahradit uzavřená veřejnoprávní smlouva. Územní rozhodnutí i územní souhlas může, ve smyslu ustanovení § 104 stavebního zákona, nahradit i vydaná územně plánovací informace. Pro využití zjednodušujících postupů vždy platí, že je třeba splnit určité, zákonem stanovené, podmínky.

Pokud jde o územní souhlas, lze jej využít v případech uvedených v ustanovení § 96 odst. 2 stavebního zákona, který obsahuje taxativní výčet případů, pro které postačí vydání územního souhlasu. Jsou to především stavby uvedené v § 103 stavebního zákona, dále stavby, pro které postačí ve smyslu ustanovení § 104 stavebního zákona ohlášení, a další stavby uvedené v § 96 odst. 2 stavebního zákona. Pro vydání územního souhlasu je dále třeba splnit obecné podmínky, které jsou vymezeny v ustanovení § 96 odst. 1 stavebního zákona. Z tohoto ustanovení vyplývá, že musí jít o záměr, který je umístěn v zastavěném území nebo na zastavitelné ploše, nesmí vyžadovat nové nároky na veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu, nesmí být vyžadováno posuzování vlivů na životní prostředí, a především závazné stanovisko dotčeného orgánu nesmí obsahovat nesouhlas s umístěním záměru nebo podmínky pro jeho umístění.

Pokud jde o argument, že by v případě využití územního souhlasu namísto vydání územního rozhodnutí pro stavby v chráněném ložiskovém území byl tímto postupem popřen smysl právního institutu chráněného ložiskového území jako nástroje ochrany výhradního ložiska, spočívající v povinnosti pečovat o ochranu výhradního ložiska, nelze s tímto souhlasit. Těž k oznámení o záměru k vydání územního souhlasu musí žadatel doložit, kromě jiného, závazná stanoviska dotčených orgánů. Takovým závazným stanoviskem pak je dle § 19 odst. 1 horního zákona závazné stanovisko orgánu kraje, které je vydáno po projednání s obvodním báňským úřadem, který může navrhnout i podmínky pro umístění stavby nebo zařízení. Orgán kraje může ve svém závazném stanovisku stanovit, a to nelze vyloučit, i podmínky pro umístění konkrétní stavby nebo zařízení v chráněném ložiskovém území v případě, že je bude nutné stanovit. Pokud by v závazném stanovisku byly stanoveny podmínky pro umístění, byl by to, ve smyslu ustanovení § 96 odst. 4 stavebního zákona, důvod pro vydání usnesení, kterým stavební úřad rozhodne o povinnosti projednání záměru v územním řízení.

Na základě shora uvedeného a vzhledem k tomu, že ani stavební zákon ani horní zákon neobsahuje speciální ustanovení a ze žádného ustanovení nelze dovodit možnost vyloučení použití územního souhlasu pro umístění staveb a zařízení v chráněném ložiskovém území, a pokud budeme vycházet ze základních principů stavebního zákona pro využití územního souhlasu, lze dojít k závěru, že i v chráněných ložiskových územích lze umístit stavby a zařízení, které nesouvisí s dobýváním, formou vydání územního souhlasu ve smyslu ustanovení § 96 stavebního zákona.

OVĚŘENÝ PODPIS V PŘÍPADĚ VYDÁNÍ ÚZEMNÍHO SOUHLASU.

(stanovisko odboru stavebního řádu MMR ze dne 7. 4. 2009, čj. 5153/2009-82)

Podle ustanovení § 96 odst. 3 písm. e) zákona č. 183/2006 Sb., o územní plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, musí žadatel k oznámení o záměru v území připojit souhlasy osob uvedených v § 85 odst. 2 písm. a) a b) stavebního zákona vyznačené rovněž v situačním výkresu. Je nutné zdůraznit, že z přílohy č. 9 vyhlášky č. 503/2006 Sb. vyplývá, že se ověřování podpisu týká pouze vlastníka odlišného od žadatele, to znamená, že se netýká vlastníků sousedních pozemků a staveb, jejichž práv a povinností se může záměr dotýkat.

Zakotvení požadavku doložení souhlasu vlastníka pozemku nebo stavby, na němž se má požadovaný záměr uskutečnit, v případě, že tento vlastník je odlišný od žadatele, jeho ověřeným podpisem, souvisí s ochranou vlastnických práv. Žadatel o vydání územního souhlasu tím, že doloží ověřený podpis vlastníka daného pozemku či stavby, deklaruje, že tento vlastník je opravdu seznámen s předmětným záměrem a že ví, jak bude žadatel nakládat s jeho majetkem a jak jej bude využívat.

Pro účely stavebního zákona a jeho prováděcí vyhlášky č. 503/2006 Sb. se za ověřený podpis nepovažuje pouze ověření ve smyslu zákona č. 21/2006 Sb., o ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu (zákon o ověřování). Ověření podpisu může být provedeno i tak, že je tento podpis učiněn po ověření totožnosti přímo před úředníkem. V tomto případě není možné zpochybnit tento projev vůle a ani to, že podpis učinila osoba k tomu oprávněná. Při tomto výkladu vycházíme především ze základních zásad činnosti správních orgánů, které jsou vyjádřeny v úvodních ustanoveních zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Konkrétně pak z ustanovení § 6 odst. 2 správního řádu, kdy správní orgán má postupovat tak, aby nikomu nevznikaly zbytečné náklady a dotčené osoby byly co nejméně zatěžovány. Úředník, který nemá pochybnost, že podpis učinila osoba k tomu oprávněná, by neměl striktně vyžadovat úředně ověřený podpis. Na základě uvedeného principu je možné využívat i podpisových vzorů pro následná doložení podpisů, a to opět za předpokladu, že zde nejsou žádné pochybnosti o pravosti podpisů. V případě pochybností je možné vyžadovat jejich ověření ve smyslu zákona o ověřování č. 21/2006 Sb.

**17. KONFERENCE O ÚZEMNÍM PLÁNOVÁNÍ
A STAVEBNÍM ŘÁDU
na téma
„Udržitelný rozvoj území a jeho souvislosti“
Znojmo, září 2009**

**VÝROBA ELEKTRICKÉ ENERGIE Z VYBRANÝCH
OBNOVITELNÝCH ZDROJŮ A SYSTÉM JEJICH
PODPORY.**

(Ing. Rostislav Krejcar, Ph.D., Energetický regulační úřad, vedoucí oddělení regulace zdrojů a sítí v odboru elektroenergetiky)

Prezentace příspěvku je zveřejněna se souhlasem autora na webových stránkách Ministerstva pro místní rozvoj (www.mmr.cz) → Územní plánování a stavební řád → Stanoviska a metodiky).

**ZÁSADY NÁVRHU A UMÍSTĚOVÁNÍ A DALŠÍ
SPECIFIKA PASIVNÍCH DOMŮ.**

(Ing. arch. Josef Smola, nezávislý architekt a místopředseda rady Centra pasivního domu)

A. Zásady návrhu pasivních domů

Současná architektura se klíčově podílí na produkci skleníkových plynů, globálních změnách klimatu i na nerozumném využívání vzácných chemických surovin k energetickému plýtvání. Při provozu a obsluze budov se spotřebovává 38 až 46 % světové spotřeby energií, a to jen proto, že spotřeba energie byla předmětem zájmu doposud jen výjimečně. Zahrneme-li rovněž energie spotřebované v celém životním cyklu stavby (od těžby a výroby stavebních materiálů po recyklaci stavby), dojdeme k závěru, že současná architektura je největší ekologickou stopou naší civilizace a spotřebovává dohromady přes 50 % vyrobené energie.

Jednou z cest ke snížení energetické náročnosti budov je podpora výstavby pasivních domů.

Pasivní dům není označení pro konkrétní produkt, či výrobek, ale pro otevřenou stavební koncepci, standard, který umožňuje stavět při cca 10 % vícenákladech o 90 % energeticky účinnější domy, než je stávající výstavba splňující alespoň požadavky právních předpisů. (Někdy označováno v literatuře jako faktor 10). Název *pasivní* označuje, že pro pokrytí tepelných ztrát není potřeba žádná (nebo v tuzemských klimatických poměrech jen velmi malá) aktivní otopná soustava. Tepelné ztráty jsou pokryty zisky z rekuperace, solárními zisky a vnitřními zisky generovanými spotřebiči a osobami.

Stručně – pasivní dům je budova, v níž lze dosáhnout příjemné teploty v zimě i v létě bez zvláštního vytápěcího nebo klimatizačního systému.

Mezinárodně uznávanými požadavky je dodržení následujících tří základních parametrů:

- Maximální roční měrná potřeba tepla na vytápění pasivního domu nepřekročí 15 kWh/(m²a), u nízkoenergetického domu 50 kWh/(m²a).

- Celková průvzdušnost n₅₀ měřena testem neprůvzdušnosti nepřekročí 0,6 h⁻¹ (pro srovnání u nízkoenergetického domu 1,0 h⁻¹).
- Maximální roční celková měrná potřeba primární energie pasivního domu (vytápění, teplá voda, pomocná energie, domácí spotřebiče, osvětlení) nepřekročí 120 kWh/(m²a).

K zajištění výše uvedených tří základních parametrů se navrhování pasivních domů řídí následujícími pravidly (uvedenými na příkladě rodinného domu):

- První zásadou je správné umístění stavby na pozemku. Ideální situování je u severní a východní hranice parcely tak, aby jižní a případně i západní průčelí bylo plně přístupno a vystaveno solárním ziskům. Odstup zajišťuje, že ani další následnou činností souseda, například výsadbou zeleně, realizací nástavby, nebude snížena projektovaná intenzita slunečního záření.
- Cílem je co nejkompaktnější jednoduchý tvar domu bez zbytečných výstupků, tj. co nejmenší povrch pláště vůči obestavěnému objemu A/V. Z tohoto pohledu ideální koule je nerealizovatelná, krychle dispozičně nepraktická. Ustálená podoba je ve formě ležatého kvádry delší stranou orientovaného k jihu. Střecha je optimálně plochá nebo pultová.
- Dispozice je tepelně zónovaná ve vztahu ke světovým stranám. Obytné místnosti jsou orientovány na osluněné strany, vstupní partie, komunikace, šatny a úložné prostory na stranu odvrácenou. „Mokrě“ provozy jsou soustředěny nad sebou, pokud možno na jednu stoupačku. Doplňkové prostory, garáž, zimní zahrada, suterén jsou od domu tepelně odděleny. Nutností je zádveří.
- Pasivní domy mají důsledně vyloučeny tepelné mosty, tím i náročnější konstrukční detaily. Předpokladem správného řešení je zpracování „knihy konstrukčních detailů“ alespoň v měřítku 1/10 a zapojení specialisty na tepelnou techniku již v úrovni studie.
- Hodnoty součinitelů prostupu tepla obvodových konstrukcí nesmí překračovat 0,15 W · m⁻² · K⁻¹, u střechy 0,10 W · m⁻² · K⁻¹, okna mají mít výsledný součinitel prostupu tepla max. ve výši 0,8 W · m⁻² · K⁻¹. Jsou zasklená trojsklem, nebo navržena jako špaletová.
- Důležitý je podíl plochy oken ku ochlazené obálce domu. Až 40 % tepelných ztrát je realizováno výplňmi otvorů. Plochou oken neplýtváme, pro normové oslunění a osvětlení stačí obvykle u obytné místnosti poměr 1/6. Rozměry a plochu oken optimalizujeme vůči světovým stranám. Redukujeme otevíravé části s přihlédnutím k čistitelnosti oken. Klíčové je správné zabudování do konstrukce obvodového pláště – poloha oken v rovině tepelné obálky, dodržení technologické kázně, umožnění dilatace okna v konstrukci.
- V podlahách na terénu je obvykle 300 mm tepelné izolace. Ve stěnách je v závislosti na technologii aplikováno cca 300–400 mm, v střešní konstrukci 500–600 mm tepelné izolace.
- U takto kvalitně zateplených domů začínají hrát mimořádně významnou a pozitivní roli vnitřní tepelné zisky (například svíčka 30 W, žárovka 100 W, člověk 100 W, stolní PC 150 W). Další teplo generuje lednička, myčka, pračka, plazmová televize (až 300 W).
- Nízkou energetickou potřebu budovy lze krýt bez použití obvyklé otopné soustavy pouze systémem nuceného vět-

rání s rekuperací tepla (s účinností vyšší než 75 %), z odváděného vzduchu a malým zařízením pro dohřev vzduchu v období velmi nízkých venkovních teplot.

- Pasivní dům musí být prakticky vzduchotěsný, a to po celou dobu životnosti stavby (celková neprůvzdušnost $n_{50} < 0,6 \text{ h}^{-1}$). I obvyklé ventilační průduchy pro kuchyňskou digestoř, spíž, krb, nebo garáž způsobují dramatické tepelné ztráty. Požadavek vzduchotěsnosti splňuje u zděných konstrukcí oboustranně omítané zdivo, u ostatních konstrukcí správně navržená a provedená parotěsná rovina. Relativní vzduchotěsnost se prokazuje testem.
- V pasivním domě je žádoucí používat pouze vysoce úsporné elektrospotřebiče, tím lze snížit spotřebu elektrické energie až o 50 %. To znamená spotřebiče označené na energetickém štítku písmenem „A“.

B. Umíst'ování pasivních domů

Přeregulovanost územních plánů v České republice je v odborných kruzích po léta veřejným tajemstvím. Stavebníci se s touto problematikou setkávají při projednávání povolení staveb, kdy jejich představy a legitimní požadavky naráží na nekorektně zpracované regulace. Se vzrůstající oblibou nízkoenergetických a pasivních domů se situace vyhorčuje. Asi právě proto, že jedná o relativně mladý obor, lze jen obtížně najít územní plány, které umožňují optimální umístění pasivních domů a jejich orientaci k zajištění dostatečných solárních zisků.

Druhou stranou téže mince jsou již někteří „osvícení“ starostové, kteří požadují vypracování regulací tak, aby znemožnili jiný typ stavby než nízkoenergetické.

Odchyłka hlavního průčelí pasivního domu od ideálního jihu o 90° snižuje solární zisky až o 37 % (dle simulací provedených v Institutu pasivních domů v Darmstadtu). Formálně stanovené uliční čáry někdy neumožňují dostatečné odstupy a tím i garanci dostatku nestíněného slunečního záření dopadajícího na fasády s obytnými místnostmi po dobu životnosti stavby. To může zvýšit měrnou potřebu tepla až o desítky procent.

Požadavek na garáž vestavěnou do hmoty domu znamená pro stavebníka pasivního domu vícenásobky prakticky srovnatelné s pořízením další obytné místnosti. Rovněž tak požadavek sedlové střechy penalizuje stavebníky, zhoršuje poměr A/V (obestavěný prostor ku ploše obálky domu), zvyšuje tepelné ztráty a znemožňuje realizovat například, z hlediska ochrany životního prostředí optimální, plochou zelenou vegetační střešou.

Územní plány obcí a měst zpracované po roce 1998 mohou obsahovat pouze přiměřenou míru regulace. Za tu jsou považovány:

1. funkční využití území, zpravidla vyjádřené graficky barevnou plochou odkazující na popis v legendě hlavního výkresu,
2. procento zastavění, uvedené v popisu textové části,
3. výška zástavby, definovaná počtem podlaží, či v metrech od nejvyššího bodu rostlého terénu v zastavěné ploše předmětné stavby,
4. velikost pozemků, intervalem od–do, tedy nikoliv taxativně.

Posláním územních plánů je stanovit pravidla udržitelného rozvoje a využívání území, nikoliv regulace jednotlivých po-

zemků. Možnosti korektně stanovené regulace logicky vycházejí z rozlišovací schopnosti územních plánů, které jsou zpravidla vypracovány do map velkých měřítek (1 : 5000, 1 : 10000, maximálně v měřítku katastrální mapy). Tomu odpovídá i stupeň podrobnosti rozborů, průzkumů, respektive analytických podkladů, které se zpracovávají v rámci přípravy územních plánů. Tedy i hloubka a úroveň znalostí o území.

Jako příklad chybně a nekorektně zpracovaných závazných regulací (které jsou bohužel obsahem značného množství platných územních plánů v České republice) lze uvést:

- graficky zpracované parcelace pozemků,
- stanovení uličních a zastavovacích čar,
- definování tvaru, hmoty staveb a jejich polohy vůči vrsťevnicím,
- definování tvaru a sklonu střech,
- požadavky na konstrukce, stavební materiály a barevnost staveb,
- požadavky na dispoziční řešení stavby a další...

Všechny tyto regulace, zejména „tradičně oblíbené“ požadavky na tvary a sklony střech jsou v rozporu s veřejným zájmem a omezují stavebníky nad přípustnou mez a mohou jim způsobit ekonomickou újmu.

Architekt, který jako autorizovaná osoba takové požadavky v rámci územního plánu vypracoval a svým razítkem signaloval, se mohl dopustit neetického chování. Jistě jsou známy rovněž případy, kdy je to obec jako pořizovatel územního plánu, která si (zastupitelstvo, rada, starosta) klade požadavky neslučitelné se zněním právních předpisů. V tom případě je povinností autorizovaného architekta, odborníka, aby vysvětlil zadavateli, svému klientovi, souvislosti a v krajním případě od zakázky odstoupil.

Náprava nekorektně zpracovaných územních plánů je možná několika způsoby:

1. Posudky územních plánů zajistí Dozorčí rada České komory architektů, zabývá se jimi rovněž Ústav územního rozvoje se sídlem v Brně (www.ur.cz).
2. Na architekta, zpracovatele územního plánu je možné podat stížnost k Dozorčí radě České komory architektů (www.cka.cz).
3. Nekorektně zpracovaný územní plán v období po 1. lednu 2006 je možné napadnout jako opatření obecné povahy podnětem k provedení přezkumného řízení (§ 174 odst. 2, § 94 a následující a § 42 správního řádu).
4. Všechny aktuálně platné územní plány je možné napadnout správní žalobou (soudní přezkum dle § 101a a následujících soudního řádu správního).

Na uvedenou problematiku se již soustředují některé specializované advokátní kanceláře a například i Ekologický právní servis (www.eps.cz).

C. Další specifika staveb pasivních domů

Spolu s intenzivní činností občanského sdružení „Centra pasivního domu“ ve spojení s programem Státního fondu životního prostředí „Zelená úsporám“ roste počet stavebníků, kteří mají zájem o pasivní domy. To klade rovněž zvýšené nároky na pracovníky stavebních úřadů, kteří se v rámci své činnosti s projektovou dokumentací pasivních domů budou stále častěji setkávat. Bohužel, tak jako jiná odvětví lidské

činnosti, kde koluje velké množství peněz, i Zelená úsporám, financovaná z obchodu s emisními povolenkami, je již od samého počátku vystavená komerčním a marketingovým snahám a nekorektním tvrzením týkajícím se dosažení standardu pasivního domu.

Může stavební úřad posoudit v rámci své činnosti, zda se skutečně jedná o projektovou dokumentaci, a v další fázi o stavbu, pasivního domu? Právní předpisy ho k tomu nezavazují. I nepovedený pasivní dům může mít významně lepší parametry, než jsou současné zákonné požadavky na běžnou výstavbu. Důkazní břímě leží na pracovnících Státního fondu pro životní prostředí, kteří žádosti v rámci dotačního titulu Zelená úsporám, kapitola Novostavba rodinného domu v pasivním standardu, posuzují. (Pro představu – maximální nárokovatelná částka v této kategorii není zanedbatelná a činí aktuálně až 495 tis. Kč/rodinný dům).

V právních předpisech České republiky *standard pasivního domu* dosud není zakotven. Doporučení pro stavbu pasivních domů obsahuje již dva roky informativní příloha A ČSN 73 0540-2 Tepelná ochrana budov – část 2: Požadavky: Duben 2007. V rámci zmíněného dotačního titulu Zelená úsporám byla v únoru 2009 vypracována technická normalizační informace TNI 73 0329 a TNI 73 0330 pro rodinné a bytové domy. Jedná se o zjednodušené výpočtové hodnocení a klasifikace obytných budov s velmi nízkou potřebou tepla na vytápění. (Metodika TNI vychází ze softwaru PHPP, který je běžně v zahraničí používán a ověřen velkým množstvím realizací pasivních domů).

Na úrovni projektu pro stavební povolení/ohlášení stavby je povinnou náležitostí vypracování Průkazu energetické náročnosti budovy, kde musí být pasivní domy zařazeny do kategorie „A“. Otázkou zůstává korektnost zpracování průkazu. Průkaz mohou zpracovávat i jiné než autorizované osoby pod disciplinární odpovědností profesních komor.

Pasivní dům musí být vybaven systémem řízeného větrání s rekuperací tepla. V případě oznámení o zahájení užívání, či vydání kolaudačního souhlasu, je požadavkem TNI průkaz zajištění relativní vzduchotěsnosti stavby ověřené testem. Experimentální ověření vzduchotěsnosti dle ČSN EN 13829 („Blow-door„ test) se doporučuje vždy provést ještě před úplným dokončením budovy, kdy jsou již osazené výplně otvorů, ale ještě obnažené parotěsné roviny, a tedy ještě možnost opravy. Druhé kontrolní měření dokazující splnění požadovaných parametrů se potom provádí v rámci přejímkového řízení na závěr stavby. Test je završen protokolárním shrnutím výsledků a protokol se stává přílohou žádosti o dotaci v rámci Zelené úsporám. Odborníků, kteří se zaměřují na problematiku měření pasivních domů a mají příslušnou aparaturu, je dosud málo a budou soustředěni v právě vznikající asociaci, která obdobně jako profesní komory bude dbát na etiku výkonu profese a korektnost měření.

D. Další vývoj v oblasti výstavby pasivních domů

Pasivní domy reprezentují mladou, ale bouřlivě se rozvíjející oblast stavebnictví, a rovněž evropská legislativa nám může přinést celou řadu překvapení. První pasivní dům byl realizován v roce 1991 v německém Kranichsteinu. V současnosti je jen v německy mluvících zemích postaveno řádově desítky tisíc pasivních domů. Staví se také v severských zemích, Itálii, Rusku, Chorvatsku i Jihoafrické republice. V Horním Rakousku je povinnost realizovat všechny stavby zahajované po 1. lednu 2007 výhradně jako nízkoenergetické. Ve spolkové zemi Vorarlberg musí splňovat pasivní standard všechny stavby financované z veřejných rozpočtů. V současnosti jsou v přípravě, nebo se realizují, nová sídliště v pasivním standardu například ve Vídni, Innsbrucku, Salzburgu a Frankfurtu nad Mohanem. Plošné uzákonění pasivního standardu připravuje Německo a Rakousko od roku 2016. Evropský parlament zaslal národním vládám doporučení, aby již od roku 2011 byly všechny nově postavené budovy pasivní.

*Přílohu Stavebně správní praxe sestavila:
Ing. arch. Marcela Smolová
MMR*

